

Na podlagi tretjega odstavka 60. člena Zakona o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, št. 84/23) minister, pristojen za dolgotrajno oskrbo, izdaja

PRAVILNIK
o minimalnih prostorskih in tehničnih pogojih za opravljanje dolgotrajne oskrbe

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen
(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa minimalne prostorske in tehnične pogoje za opravljanje dolgotrajne oskrbe, ki med drugim določajo število, namembnost, opremljenost in velikost prostorov, v katerih se izvajajo storitve dolgotrajne oskrbe (v nadaljnjem besedilu: DO).

2. člen
(uporaba pravilnika)

Ta pravilnik se uporablja za načrtovanje minimalnih prostorskih in tehničnih pogojev za izvajalce, ki opravljajo DO v instituciji iz drugega odstavka 59. člena Zakona o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, št. 84/23; v nadaljnjem besedilu: zakon) in za izvajalce pomoči na domu v skladu s tretjim odstavkom 59. člena zakona.

II. DOLOČBE O PROSTORSKIH, TEHNIČNIH IN VARNOSTNIH POGOJIH ZA DO V
INSTITUCIJI

3. člen
(lokacija objekta)

(1) Makrolokacija objekta, v katerem se izvaja DO v instituciji (v nadaljnjem besedilu: objekt DO v instituciji), je določena v skladu s prostorskimi ureditvenimi zahtevami lokalnih skupnosti in javno mrežo DO v skladu s 7. členom zakona.

(2) Makrolokacijski pogoj je urejena prometna infrastruktura z možnostjo javnega oziroma organiziranega prevoza in bližina trgovine, lokalov, lekarne, banke, pošte, zdravstvenega doma oziroma zdravstvene postaje in drugih skupnostnih storitev.

(3) Zemljišče mora biti komunalno opremljeno in vključeno v naselje. V bližini mora biti urejena prometna infrastruktura z možnostjo javnega prevoza. Neposredna okolica mora omogočati ozelenitev in ureditev površin za rekreacijo in počitek.

(4) Mikrolokacija določa stavbno zemljišče za postavitve objekta DO v instituciji v skladu z izvedbenim prostorskim aktom.

(5) Mikrolokacijske razmere so:

- komunalna opremljenost zemljišča,
- konfiguracija zemljišča glede na dostopnost za gibalno ovirane ljudi,
- smer objekta glede na osončenost, osvetljenost, vetrovnost in druge naravne danosti in
- urejenost neposredne okolice z možnostjo ozelenitve in ureditve površin za rekreacijo in počitek.

(6) Zagotavljanje osončenosti bivalnih prostorov - naravno osončenje je treba zagotoviti v naslednjih prostorih: skupni večnamenski prostor, bivalni prostori s kuhinjo, stanovanjske sobe, v času od sončnega vzhoda do sončnega zahoda:

- dne 21. 12. – najmanj 1 uro,

- dne 21. 3. in 21. 9. – najmanj 3 ure.

(7) Določba tretje alineje 5. odstavka ne velja kadar leži stavba na severnem pobočju oziroma v ozki dolini in lega stavbe ne omogoča izvedbe določbe osončenja,

(8) Ustrezna osvetljenost je dosežena, če skupna površina obdelanih zidarskih odprtih (pri tem se upošteva samo tisti del odprtine, ki je več kakor 0,50 metra nad gotovim podom), namenjenih osvetlitvi, dosega najmanj 20 odstotkov neto tlorisne površine teh delov stanovanja.

4. člen **(stavbno zemljišče in zunanje ureditve)**

(1) Stavbno zemljišče zajema zemljišče pod objektom DO v instituciji ter funkcionalno zemljišče, ki ga sestavljajo komunikacijske površine (dostopi, dovozi, parkirišča), gospodarsko dvorišče ter zelene in rekreacijske površine.

(2) Dostopi za pešce morajo biti varni in ločeni od motornega prometa.

(3) Izvajalec DO v instituciji zagotovi parkirna mesta v skladu z določbami izvedbenega prostorskega akta oziroma najmanj eno parkirno mesto na osem postelj, če je slednje za izvajalca DO ugodneje, pri čemer se potrebno število parkirnih mest zaokrožuje navzgor. Parkirna mesta so lahko zunanja (odmaknjena od objekta DO) ali notranja. Najmanj deset odstotkov parkirnih mest oziroma najmanj eno parkirno mesto je namenjeno invalidom. Parkirna mesta za invalide morajo biti ustrezno označena.

(4) Pešpoti in dostopi do vhodov v objekt DO v instituciji morajo biti v skladu z zahtevami pravilnika, ki ureja univerzalno gradnjo in uporabo stavb, izvedeni na način, ki omogoča varen, neoviran in kar najkrajši dostop vsem stanovalcem in obiskovalcem.

(5) Tlaki pešpoti so gladki, vendar ne drseči, iz trajnih materialov in označeni ter osvetljeni v skladu s standardom SIST ISO 21542. Ob daljših pešpoteh so nameščene klopi, ki omogočajo uporabnikom in obiskovalcem možnost počitka.

(6) Pešpoti in poti, namenjene osebam v invalidskem vozičku, so čvrste, ne drseče in opremljene s taktilnimi oznakami v skladu s standardi SIST ISO 21542, SIST 1186 in SIST EN 60118.

(7) Dovoz za osebna in reševalna vozila mora biti izveden najmanj do glavnega vhoda v objekt DO v instituciji. Širina dovozne poti znaša najmanj 3 m z dodatnim pločnikom širine najmanj 1,20 m. Če so dovozne poti omejene z vertikalnimi elementi (zidci, stebrički), je širina dovozne poti najmanj 3,50 m. Površina dovoza pred vhodom v stavbo ima nadstrešek v območju izstopanja in prenosa uporabnika iz vozila. Najmanjša svetla višina nadstreška je 3 m.

(8) V bližini glavnega vhoda v objekt DO v instituciji se zagotovi odstavno mesto za reševalna vozila in vozila taksistov ter prostor za parkiranje koles.

(9) Dovozi za gasilska vozila (cestišča oziroma utrjene površine) so izvedeni v skladu s pravilnikom, ki določa požarno varnost v stavbah, in tehničnimi smernicami za graditev, ki opredeljujejo požarno varnost v stavbah.

(10) Gospodarski dostopi in manipulacijske površine omogočajo neovirano oskrbo vseh služb in zagotavljajo fizično ločevanje transportnih poti in manipulacijskih območij.

5. člen **(horizontalne komunikacije in dostopi v objektu DO v instituciji)**

(1) V objektu se ločijo vhodi v objektu DO v instituciji po namenu:

- glavni vhod,
- gospodarski vhod,
- stranski vhodi.

(2) Glavni vhod v objekt DO v instituciji je zaščiten pred vremenskimi vplivi, brez arhitekturnih ovir in ustrezno oblikovan, da omogoča orientacijo v prostoru. Omogočen je dovoz za intervencijska vozila do vhoda brez križanja s pešpotjo.

(3) Za neoviran dostop oseb z gibalno ali senzorno oviranostjo je celotno območje glavnega vhoda (od dovoza do glavne avle) izvedeno v skladu s standardoma SIST ISO 21542 in SIST ISO 1186.

(4) Za dostop težje gibljivim in nepokretnim osebam je do vhoda v objekt DO v instituciji izveden dovoz, ki je v območju vhoda nadkrit. Če je za dovoz treba izvesti klančino, je ta ogrevana, naklon in širina klančine pa omogočata enosmerni promet z osebnim oziroma reševalnim vozilom.

(5) Nadkrito območje pred vhodom v objekt DO v instituciji je dimenzionirano tako, da omogoča dostop osebam in vozilom. Končna površina tlaka je gladka, nehrseča in osvetljena. Površina pod nadstreškom je opremljena s klopmi z naslonjalom in koši za odpadke, ki ne ovirajo komunikacijskih poti.

(6) Dimenzije vetrolova omogočajo neoviran vhod in izhod uporabnikom in obiskovalcem. Širine vrat in sistem njihovega odpiranja zagotavljajo neoviran prehod in so v skladu s požarnovarnostnimi (evakuacijskimi) zahtevami. Vetrolov je opremljen s klicnimi napravami. Vhodna vrata so opremljena s kontrastnim oznakami.

(7) Če je v objektu informacijski pult, je ta viden z vhoda v objekt DO v instituciji in dostopen za invalide. Del informacijskega pulta, namenjen komunikaciji z osebami z okvaro sluha, je nezastekljen in opremljen z indukcijsko slušno zanko, nameščeno v skladu s standardom SIST EN 60118-4. Če je informacijski pult postavljen več kot 5 m od glavnega vhoda, do njega vodi talna taktilna vodilna oznaka oziroma vodilna črta v tlaku v kontrastnih barvah.

(8) Glavna avla v objektu DO v instituciji je centralni javni prostor stavbe. Zasteklitev kar najbolj zagotavlja naravno osvetlitev in omogoča naravno prezračevanje glavne avle. V območje vhodnega dela glavne avle se lahko umestijo spremljajoči javni programi.

(9) Iz glavne avle je omogočen dostop do sanitarnih prostorov za obiskovalce (moške, ženske in invalide). V sklopu sanitarij za obiskovalce je najmanj en sanitarni prostor prilagojen za uporabo invalidom.

(10) Hodniki so široki najmanj 200 cm in obojestransko opremljeni z oprijemalnimi ročaji na višini 90 cm.

(11) Steklene stenske površine in steklena vrata ob horizontalnih komunikacijah so iz varnostnega stekla in vidno varnostno označene. V primeru francoskih oken je nameščena zunanja zaščita v obliki balkonske ograje z zgornjim oprijemalnim robom, ki sega najmanj 100 cm nad notranji gotov pod. Spodnji rob steklenih površin je v okviru ali parapetu višine najmanj 20 cm od tal.

(12) Talne obloge zagotavljajo protizdrsnost, tudi če so mokre. Material talnih oblog je enostaven za vzdrževanje.

6. člen **(vertikalne komunikacije)**

(1) Objekti DO v instituciji imajo lahko največ pet nadzemnih etaž, ki so povezane z vertikalnimi komunikacijami.

(2) Stopniščne rame so široke najmanj 120 cm z največ desetimi stopnicami med podesti in obojestransko opremljene z oprijemalnimi ročaji, ki se zaključijo vodoravno ob zadnji stopnici.

(3) Število stopnišč, njihove lokacije in dimenzije so odvisne od funkcionalne zasnove stavbe.

- (4) Glede na namembnost in vrsto uporabnikov stopnišča delimo na:
- glavno stopnišče, ki je namenjeno vsem uporabnikom stavbe;
 - zasilno, evakuacijsko stopnišče, ki je namenjeno umiku oseb iz stavbe v primeru požara oziroma drugih nesreč.
- (5) Glavno stopnišče je v osrednjem delu (jedru) stavbe. Če je stavba opremljena tudi z dvigali, je stopnišče v neposredni bližini dvigal. Dimenzije stopnišča in zahteve v zvezi z izvedbo stopnic in oprijemal so v skladu s standardom SIST ISO 21542.
- (6) Nastopne plošče stopnic in podesti so iz materialov, ki so trajni in neobčutljivi na obrabo.
- (7) Nastopni robovi stopnic so grobo obdelani in kontrastno barvno označeni. Nastopne plošče morajo biti brez previsov.
- (8) Za premagovanje manjših višinskih razlik v nivoju iste etaže se morajo izvesti klančine.
- (9) Klančine za gibalno ovirane osebe so izvedene in označene v skladu s standardom SIST ISO 21542.
- (10) Objekt DO v instituciji, ki nima vseh prostorov v pritličju, mora biti opremljen z najmanj enim dvigalom, ki omogoča tudi prevoz oziroma prenos bolniških postelj.
- (11) Vsa dvigala v objektu DO v instituciji morajo izpolnjevati zahteve iz pravilnika, ki ureja varnost dvigal, oziroma harmoniziranih standardov: SIST EN 81-20 in SIST EN 81-50. Vgrajene materiale, njihovo izvedbo in dimenzije kabin v dvigalih določa standard SIST ISO 4190- 5.
- (12) Velikost svetle dimenzije kabine in vrat dvigala določa namen, za katerega se dvigalo uporablja.
- (13) Dvigala, namenjena evakuaciji, morajo biti izvedena tako, da omogočajo varen in neoviran umik oseb iz stavbe, v skladu z zahtevami iz predpisov s področja požarne varnosti.
- (14) Tipke za upravljanje dvigal so na višini do 120 cm od tal, vizualno kontrastne, simboli na njih pa tipno zaznavni. Ne uporablja se zaslonov na dotik. Komunikacijska naprava v dvigalu je opremljena z indukcijsko slušno zanko za potrebe komunikacije oseb z okvaro sluha s službo za reševanje iz dvigala in s svetlobnim signalom, ki označuje, kdaj je ta komunikacija vzpostavljena. Dvigalo je opremljeno z zvočnimi najjavami nadstropij.
- (15) Prostor pred dvigalom mora biti najmanj deset centimetrov večji od globine kabine za dostop oseb na invalidskem vozičku.
- (16) Komunikacijska pot med kuhinjo in centralno jedilnico je čim krajša in brez ovir za prevoz vozičkov s hrano. Če je med kuhinjo in jedilnico etažna razlika, se za prevoz hrane zagotovi dvigalo.
- (17) Komunikacijske poti omogočajo preprečevanje križanja čistih in nečistih poti.

7. člen

(osvetljenost, prezračevanje in klimatizacija prostorov v objektih DO v instituciji)

- (1) Delovni in bivalni prostori zagotavljajo dnevno osvetlitev in umetno razsvetljavo. Razsvetljava preprečuje bleščanje in zagotavlja enakomerno osvetlitev prostora.
- (2) Stalna delovna mesta v prostorih imajo zagotovljeno dnevno osvetlitev in umetno razsvetljavo v skladu s pravilnikom, ki določa zahteve za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na

delovnih mestih, standard SIST EN 12464-1 in Standardom o dnevni svetlobi v prostorih SIST EN 17037.

(3) Okna bivalnih in delovnih prostorov so opremljena s senčili.

(4) Objekt DO v instituciji je prezračevan in klimatiziran. Pri načrtovanju se upoštevajo zahteve v skladu s predpisom o prezračevanju in klimatizaciji stavb.

(5) Za določanje tehničnih zahtev, kakovosti zraka in toplotnega okolja, se upoštevajo predpisi s področja strojništva.

8. člen (označitve)

(1) Notranje in zunanje označitve (vizualne komunikacije) v objektih DO v instituciji so prilagojene gibalno in senzorno oviranim osebam. Izvedene morajo biti v skladu z zahtevami pravilnika, ki ureja univerzalno graditev in uporabo stavb, ter standardov SIST ISO 21542 in SIST 1186.

(2) Označevalni sistem znotraj objekta DO v instituciji je grafično poenoten.

(3) Lokacije namestitve označitev in načini izvedbe so lahko različni glede na namen in vrsto označbe:

- označbe dostopov do stavb in vhodov objektov DO v instituciji so nameščene ob dovozih in dostopnih pešpoteh (samostojne table, panoji);
- označbe smeri dostopov do posameznih delov objekta DO v instituciji so nameščene v glavni avli in hodnikih (table, nameščena na spuščen strop ali konzolno pritrjene na stene);
- označbe namena prostora in druga obvestila ter opozorila so nameščena ob vratih prostorov objekta DO v instituciji.

(4) Tipologija črk v napisih je čitljiva. Dimenzije črk v napisih na označevalnih tablah so prilagojene slabovidnim osebam.

(5) Za označevanje se ne uporabljajo kombinacije barv, ki so za ljudi z barvno slepoto manj zaznavne.

(6) Lokacije označevalnih tabel (predvsem njihova višina) so prilagojene obsegu pogleda (zornemu kotu) oseb na invalidskem vozičku.

9. člen (komisija)

Izpolnjevanje pogojev iz tega pravilnika ugotavlja Komisija za minimalne prostorske pogoje za opravljanje DO, ki jo s sklepom imenuje minister, pristojen za področje dolgotrajne oskrbe. Komisijo sestavljajo najmanj štirje člani, od katerih mora biti en član predstavnik stroke socialnega dela ali socialne gerontologije, en član predstavnik zdravstvene stroke, en član predstavnik arhitekturne ali gradbene stroke in en član predstavnik uporabnikov.

10. člen (prostor)

(1) V objektu DO v instituciji so:

- prostori, namenjeni uporabnikom DO;
- prostori za zaposlene in
- gospodarski servisni prostori.

(2) Minimalne velikosti prostorov, ki so določene s tem pravilnikom, je dopustno presežati za največ 20 odstotkov.

11. člen (sobe, sanitarije in kopalnice)

(1) Bivanje se zagotovi najmanj v standardni nastanitvi.

(2) Za standardno nastanitev se šteje bivanje v dvoposteljni sobi površine najmanj 21,5 m² (18,0 m² + 3,5 m² kopalnice) ali enoposteljni sobi površine najmanj 17,5 m² (14,0 m² + 3,5 m² kopalnice). Minimalna širina sobe je 3,25 m.

(3) Sobe in kopalnice iz prejšnjega odstavka ne smejo biti prehodne.

(4) Opremo sobe sestavljajo najmanj:

1. postelja dimenzij najmanj 90 x 200 cm, višine 55 cm, na kolesih, z možnostjo nastavitve višine in možnostjo namestitve držal oziroma posteljnih ograj in trapeza;
2. nočna omarica dimenzij najmanj 40 x 40 x 50 cm;
3. garderobna omara dimenzij najmanj 90 x 60 x 190 cm;
4. pritrjen predalnik;
5. miza dimenzij najmanj 60 x 60 cm in
6. stol.

(5) Razporeditev opreme v sobi mora upoštevati trajektorije postelj in invalidskih vozičkov.

(6) Kopalnice so opremljene s straniščno školjko s pokrovom, konzolnim umivalnikom z odlagalno površino in ogledalom, nameščenim na višini, ki omogoča uporabo tudi uporabnikom na invalidskem vozičku, ter prho v ravni tlaka. Oporni ročaji morajo biti nameščeni ob straniščni školjki in prhi. Vrata v kopalnice se odpirajo navzven ali so drsna in ne smejo imeti pragov.

(7) Najmanjša širina vrat sobe mora biti 110 cm, kopalnice pa 90 cm.

(8) Bivalni prostori uporabnikov so opremljeni z dodatno osvetlitvijo ob postelji in ob ogledalu v sanitarijah. V bivalnih prostorih in kopalnicah so nameščeni senzorji gibanja za diskretno osvetlitev komunikacijske poti med bivalnim prostorom in kopalnicami v nočnem času.

(9) Sobe, sanitarije in kopalnice so opremljene s sistemom sestrskega klica ali drugimi IKT rešitvami.

(10) Prostori, namenjeni uporabnikom, so opremljeni s tračnim sistemom stropnih dvigal oziroma morajo omogočati uporabo prevoznega dvigala.

(11) Pohištvo ima zaobljene robove, potezne ročaje in površinsko obdelavo za enostavno vzdrževanje.

(12) Bivalni prostori uporabnikov so opremljeni s kompletom tehničnih pripomočkov za uporabnike z okvaro sluha.

(13) V primeru francoskih oken je nameščena zunanja zaščita v obliki balkonske ograje z zgornjim oprijemalnim robom, ki sega najmanj 100 cm nad notranji gotov pod. Spodnji rob steklenih površin je v okviru ali parapetu višine najmanj 20 cm od tal.

12. člen (gospodinjске skupine)

(1) Bivalni prostori se lahko organizirajo v gospodinjске skupine.

(2) Gospodinjska skupina zajema največ 12 uporabnikov. Ima negovalno kopalnico, večnamenski prostor s čajno kuhinjo, shrambo za čisto perilo ter prostor za čistila in nečisto perilo.

(3) Ob horizontalnih komunikacijah se zagotovijo počivalni separeji. Prostori gospodinjske skupine se morajo neposredno navezovati na zelene površine in uporabnikom z demenco omogočati samostojen dostop brez spremstva.

13. člen (negovalna kopalnica)

(1) Negovalna kopalnica ima površino najmanj 14 m².

(2) Minimalni standard opreme negovalne kopalnice vključuje:

- električno dvižno kopalno kad, dostopno s treh strani, ali priključek za pomično kad in voziček za tuširanje, ki omogoča nego v ležečem položaju;
- konzolni umivalnik z držali in ogledalom;
- prho brez kadi v ravni tlaka;
- straniščno školjko s pokrovom z držali;
- omaro za hrambo čistega perila in pripomočkov za umivanje.

(3) Negovalna kopalnica je opremljena s sistemom sestrskega klica ali drugimi IKT rešitvami.

14. člen (skupni prostori)

(1) Skupni prostor gospodinjske skupine sestavljata večnamenski prostor gospodinjske skupine in čajna kuhinja. Oprema večnamenskega prostora gospodinjske skupine s čajno kuhinjo je prilagojena ergonomskim potrebam uporabnikov in omogoča izvajanje prostočasnih dejavnosti, družabnih prireditev in duhovne oskrbe, če za to ni predviden poseben prostor.

(2) Večnamenski prostor objekta DO v instituciji je namenjen uporabnikom in obiskovalcem. Najmanjša površina je 1,5 m² površine na sedež. Priporočljivo število sedežev je najmanj za polovico uporabnikov.

(3) Čajna kuhinja je dolžine najmanj 300 cm z delom konzolnega pulta za dostop oseb z invalidskim vozičkom ter je namenjena uporabnikom in zaposlenim.

(4) Prostor za delovno terapijo je namenjen uporabnikom in zunanjim obiskovalcem. Najmanjša površina prostora je 30 m² in lahko vključuje kabinet terapevta.

(5) Prostor za fizioterapijo je namenjen uporabnikom in zunanjim obiskovalcem. Najmanjša površina prostora je 40 m² in lahko vključuje kabinet terapevta.

15. člen (prostor za čisto in umazano perilo)

(1) V okviru gospodinjske skupine se zagotovi prostor za čisto perilo ter prostor za čistila in umazano perilo.

(2) Prostor za čistila in umazano perilo je odzračevan, opremljen z umivalnikom ter napravo za izpiranje in dezinfekcijo.

16. člen (prostor za duhovno oskrbo)

(1) Prostor za duhovno oskrbo uporabnikov ima površino najmanj 35 m².

(2) Kadar izvajalec DO v instituciji nima posebnega prostora za duhovno oskrbo, se duhovna oskrba lahko izvaja tudi v skupnih prostorih iz 14. člena tega pravilnika.

17. člen **(prostor za umrlega)**

(1) Prostor za umrlega ima površino najmanj 16 m². Opremljen je z odrom in umivalnikom s tekočo vodo, hlajen in zračen. Prostor mora imeti ločen izhod na zunanjo površino, dostopno z vozilom.

18. člen **(prostorji za zaposlene)**

(1) Na vsaki etaži objekta DO v instituciji se zagotovi večnamenski prostor za osebje, v katerem sta čajna kuhinja in delovni prostor. V večnamenskem prostoru je ločena čajna kuhinja, opremljena najmanj s kuhinjskim pultom, mizo in stoli, v površini najmanj 10 m². Delovni prostor ima površino najmanj 10 m² in je opremljen z delovnim pultom, sistemom sestrskega klica ali druge IKT rešitve, omarami za hrambo pripomočkov in napeljav za povezavo z informacijsko komunikacijskimi sistemi.

(2) Na vsaki etaži se načrtuje sanitarni prostor za zaposlene v površini najmanj 2,5 m², opremljen najmanj s straniščno školjko ter konzolnim umivalnikom z odlagalno površino in ogledalom.

(3) V objektu DO v instituciji se zagotavljajo garderobni prostori za vse zaposlene. Velikost potrebnih površin za garderobne prostore se določi po izračunu najmanj 0,7 m² neto površine na osebo, pri čemer je zaposlenemu omogočena ločena hramba osebnih in delovnih oblačil. V garderobnem prostoru se zagotovijo ločene površine za čista in nečista delovna oblačila. Garderobe morajo biti prezračevane.

(4) V garderobnem prostoru se zagotavlja prostor za sanitarije, opremljen najmanj s straniščno školjko, konzolnim umivalnikom z odlagalno površino in ogledalom ter prho v ravni tlaka.

(5) Prostore uprave imajo stavbe, v katerih so sedež uprave in računovodska ter administrativna služba. V prostorih za opravljanje upravno-administrativnih in finančno-računovodskih nalog se upošteva 7 m² površine na zaposlenega.

19. člen **(drugi prostori, povezani z delom zaposlenih)**

Prostori za izvajanje zdravstvene oziroma socialnovarstvene dejavnosti se načrtujejo v skladu s področnimi predpisi.

20. člen **(gospodarsko servisni prostori)**

Gospodarsko servisni prostori so:

1. kuhinja,
2. prostor za sprejemanje umazanega perila in pralnica,
3. prostor za vzdrževanje in shrambo čistega perila,
4. prostori za vzdrževanje in hrambo čistilne opreme,
5. prostori za zbiranje odpadkov in
6. pomožni prostori.

21. člen

(kuhinja)

(1) Objekt DO v instituciji ima centralno kuhinjo.

(2) Centralna kuhinja je kuhinja, ki pripravlja prehrano za potrebe uporabnikov, zaposlenih pri izvajalcu DO in zunanjih odjemalcev.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena ima objekt DO v instituciji, ki nima svoje centralne kuhinje, in se vanj dovaža pripravljena hrana, razdelilno kuhinjo.

(4) Razdelilna kuhinja je kuhinja, v kateri je mogoče razdeljevanje prehrane iz centralne kuhinje ali kuhinje zunanjega ponudnika. Razdelilna kuhinja ima opremo za dodelavo obrokov in kuhinjske pripomočke za homogenizacijo posameznih jedi.

(5) Velikost kuhinje je prilagojena načrtovanemu številu posteljnih zmogljivosti in številu zunanjih odjemalcev.

(6) Ne glede na način zagotavljanja prehrane mora biti za uporabnike zagotovljena prehrana v skladu s smernicami za izvajanje prehranske oskrbe Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

22. člen (prostori pralnice)

(1) Nečisto perilo se zbira in sortira v vsaki etaži. Iz etaž se perilo v posebnih vrečah dostavi v centralno zbirno mesto pralnice.

(2) Področja pralnice so glede na funkcijo in higienske zahteve razdeljena na naslednja območja:

- čisto območje;
- nečisto območje;
- območje tehničnih prostorov (šivanje, likanje ipd.).

(3) Vsaj en pralni stroj ustreza zahtevam za pranje tekstilij, ki prihajajo iz območja okužb.

(4) Izvajalec DO lahko zagotovi pranje perila pri zunanjem izvajalcu. Če v objektu DO v instituciji ni pralnice, se v njem zagotovi prostor za zbiranje nečistega perila ter prostor za shrambo in vzdrževanje čistega perila.

23. člen (prostori za vzdrževanje in hrambo čistilne opreme)

Glavni prostor za opremo za čiščenje je praviloma lociran v kletni etaži v bližini vertikalnega komunikacijskega jedra objekta DO v instituciji. V vsaki etaži objekta DO v instituciji so prostori, namenjeni pripomočkom za čiščenje oziroma za delo čistilnega osebja. Dimenzija glavnega prostora za opremo za čiščenje je najmanj 20 m², dimenzije prostora na etaži pa najmanj 5 m².

24. člen (prostori za zbiranje odpadkov)

(1) Objekt DO v instituciji ima zbiralnico za ločeno zbiranje odpadkov (v nadaljnjem besedilu: zbiralnica). Zbiralnico sestavljajo:

- prostori za zbiranje komunalnih odpadkov,
- prostori za zbiranje nenevarnih odpadkov iz zdravstva,
- prostori za zbiranje nevarnih odpadkov iz zdravstva, odpadne embalaže in drugih odpadkov, ločeno glede na vrsto odpadka.

(2) Če je zbiralnica organizirana v zaprtem prostoru, mora biti odzračevana in hlajena. Prostor za infektivne odpadke je odzračevan z ločenim sistemom.

(3) Lokacija zbiralnice je ob oziroma na gospodarskem dvorišču, dostopna za vozila za odvoz odpadkov, vendar stran od dostavnih površin in drugih dovozov v objekt DO v instituciji.

25. člen (pomožni prostori)

Pomožne prostore predstavljajo prostori za hrambo živil, čistil, shrambo pripomočkov in orodja, kurilnica oziroma toplotna postaja, strojnica klimata in prostori za tehnično osebje.

26. člen (prostori za opravljanje zdravstvene dejavnosti)

(1) Izvajalec DO v instituciji, ki v skladu s predpisi s področja zdravstvene dejavnosti za uporabnike opravlja tudi zdravstveno dejavnost, zagotavlja prostore za:

- hrambo zdravil,
- ambulantno dejavnost in
- osebje.

(2) Prostori iz prejšnjega odstavka se načrtujejo v skladu s predpisi s področja zdravstvene dejavnosti, tehničnimi smernicami za gradnjo zdravstvenih objektov in pravilnikom, ki ureja sprejem, shranjevanje in sledljivost zdravil.

III. POGOJI ZA OPRAVLJANJE DNEVNE OBLIKE DO V INSTITUCIJI

27. člen (dnevna oblika varstva)

(1) Pri načrtovanju objektov za izvajanje dnevne oblike varstva se smiselno upoštevajo določbe tega pravilnika.

(3) Prostori za izvajanje dnevnih oblik DO obsegajo najmanj:

1. predprostor z garderobo za uporabnike;
2. dnevni prostor z jedilnico, pri čemer se kot minimalna površina upošteva 1,5 m² na uporabnika. Dnevni prostor ne sme biti manjši od 30 m²;
3. prostor za počitek uporabnikov, pri čemer se kot minimalna površina upošteva 1,5 m² na uporabnika;
4. lastno ali razdelilno kuhinjo;
5. sanitarije;
6. delovni prostor za osebje;
7. garderobe za osebje;
8. prostor za opremo in delovne pripomočke in
9. prostor za zbiranje nečistega materiala.

IV. POGOJI ZA IZVAJALCE DO NA DOMU

28. člen (poslovni prostori izvajalcev DO na domu)

(1) Izvajalec DO na domu zagotavlja poslovne prostore, namenjene za izvajanje storitve DO. Poslovni prostor je lahko tudi prostor, ki se uporablja za drug namen.

(2) Prostor iz prejšnjega odstavka vključuje najmanj:

- prostor, namenjen za opravljanje upravno-administrativnih in strokovnih nalog;
- garderobo za zaposlene;
- prostor za opremo in delovne pripomočke;
- čajno kuhinjo za zaposlene;
- sanitarije.

(3) Prostor ima napeljavo za telekomunikacijske priključke in povezavo z informacijsko komunikacijskimi sistemi.

V. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

29. člen **(dopustna odstopanja)**

(1) Ne glede na deseti odstavek 5. člena se za objekte DO v instituciji, grajene pred letom 2000, upošteva, da morajo biti hodniki široki najmanj 160 cm.

(2) V objektih DO, grajenih pred letom 2000, so lahko kopalnice, katerih najmanjša površina mora znašati najmanj 3,5 m², skupne dvema sobama, pri čemer prostor kopalnice ne sme biti prehodan.

(3) V objektih DO, grajenih pred letom 2000, lahko minimalna velikost prostorov, določena s tem pravilnikom, odstopa za največ 10 % površine.

30. člen **(prilagoditev projektne dokumentacije)**

(1) Za načrtovanje objektov DO v instituciji, za katere je bila pogodba za izdelavo projektne dokumentacije podpisana pred začetkom uporabe tega pravilnika, še naprej veljajo določbe Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih za izvajalce socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 67/06 in 135/21).

(2) Objekti, v katerih se ob uveljavitvi tega pravilnika socialnovarstvene storitve že opravljajo, se prilagodijo zahtevam iz tega pravilnika do leta 2035.

31. člen **(izvajalci institucionalnega varstva odraslih)**

(1) Z dnem uveljavitve tega pravilnika za dosedanje izvajalce institucionalnega varstva odraslih, z izjemo posebnih socialnovarstvenih zavodov in posebnih enot kombiniranih socialnovarstvenih zavodov, prenehajo veljati določbe 2. poglavja Pravilnika o minimalnih tehničnih zahtevah za izvajalce socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 67/06 in 135/21).

(2) Za izvajalce institucionalnega varstva odraslih, z izjemo posebnih socialnovarstvenih zavodov in posebnih enot kombiniranih socialnovarstvenih zavodov, se ta pravilnik uporablja tudi za minimalne tehnične standarde storitve institucionalnega varstva odraslih po Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A, 28/19, 189/20 – ZFRO, 196/21 – ZDOsk, 82/23 in 84/23 – ZDOsk-1).

32. člen **(končna določba)**

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Simon Maljevac
minister
za solidarno prihodnost